

Vej skaffer sig, ogsaa henføres til dette Offer af hundrede Millioner Kroner, som Landbruget har bragt for at hjælpe Landet over Dyrtiden, saa kan man dog egentlig ikke sige andet, end at Landbruget i saa Fald i ikke ringe Omfang selv har nydt godt af [Maksimalprisforanstaltningerne. Dette er naturligvis Tilfældet i højere Grad for det mindre Landbrug end for det store, fordi det mindre Landbrugs Hjemmeforbrug er større i Forhold til Leverancen end det store Landbrugs. Jeg tror derfor, at man kan reducere de Beløb noget, som nævnes som Landbrugets Offer. Det mindre Landbrugs Repræsentanter har ogsaa erkendt dette ved at udtale, at de intet havde at erindre imod den trufne Ordning. Selvfølgelig har Landbruget maattet bringe Ofre, thi naar man begrænser Udførselen og sikrer Hjemmemarkedet en bestemt Pris, og denne Pris ligger under den Markedspris, man kunde opnaa ved Udførselen, saa er det givet, at Landbruget bringer Ofre. Men lignende Ofre bringes af enhver paa alle Omraader, hvor der træffes Bestemmelser, der indskrænker den frie Handel, hvad enten det nu er ved Udførselsforbud eller paa anden Vis, at man sikrer det hjemlige Forbrug. Dette er sket paa mangfoldige Omraader udenfor Landbrugets Kreds.

Der er ogsaa noget andet, man ikke maa glemme, naar man taler om de Byrder, som særlig tynger paa Landbruget. Naturligvis maa Landbruget med Hensyn til Maksimalprisen bære en ikke ringe Byrde, men der er ogsaa et Omraade, hvor Købstæderne i første Række bærer en Byrde, og det er gennem den Skat, som skal udredes for at gennemføre en hel Del af de Bestemmelser, som er hjemlede ved Dyrtidslovgivningen. Det var ikke uinteressant at høre i Eftermiddags, da Boligspørgsmaalet var til Behandling, hvorledes det blev fortalt, at Arbejderne i stort Tal tog ind til Byerne, og at man var optaget af, hvorledes man kunde skaffe Boliger til Arbejderne ude paa Landet, saa at de kunde blive derude og muligvis der finde langt bedre Beskæftigelse og langt sundere Forhold, end de kommer til at leve under, naar de flytter til Byerne, en Betragtning, jeg ganske deler. Men man glemmer jo, naar man gør Dyrtidsudgifterne op og taler om Landbrugets store Ofre, at de Dyrtidsforanstaltninger, som gennemføres i Købstæderne, i meget høj Grad kommer Folk til gode, som er flyttet ind fra Landet. Her har Landkommunerne altsaa fritaget sig for en Ekstraskat, som Købstadskatteborgerne maa udrede, og det er ingenlunde

saadan, at den altid fælder paa de velhavende. Vi har Købstæder, hvor Skatteprocenten, takket være, at der i det hele ikke findes mange store Skatteydere, er meget høj i Forvejen, og vi har Købstæder, hvor man ved et Par Tusind eller 2,500 Kr. begynder med Ekstraskatten i Anledning af de Foranstaltninger, som gennemføres i Henhold til Dyrtidslovgivningen. Dette sker selvfølgelig i langt større Omfang i Købstæderne end paa Landet og kommer i mangfoldige Tilfælde Folk til gode, som er flyttet ind fra Landet til Købstæden i Haab om der at finde Arbejde. Haabet er glippet, men hvem falder Understøttelsen paa, hvem maa udrede Udgifterne? Det maa de skatteydende Borgere i Købstæden. Ogsaa det maa man tage i Betragtning, naar man vil gøre Forholdet op. Jeg er i øvrigt ikke saa helt sikker paa, at man ude i Landkommunerne altid kan sige, at det blot er rent tilfældigt, at de paagældende Arbejdere flytter ind til Købstæderne; jeg tror ikke, det vilde være saa overordentlig vanskeligt for mig at føre Bevis for, at adskillige af de ledende Mænd i en Landkommune har haft en Finger med i Spillet ved at vanskeliggøre for en Familie med mange Børn at faa Bolig i Landkommunen, saa at den maatte flytte ind til Byen. Derved er Forsørgelsesbyrden blevet lagt over paa Købstæden. Man skal derfor være lidt forsigtig med at fortælle om de mange Millioner, som Landbruget maa yde som Følge af Dyrtidslovgivningen. Jeg indrømmer, at det bærer sin Part, jeg indrømmer, at der ogsaa findes Repræsentanter indenfor det store Landbrug, som bærer den med Anstand. Men det kan siges med Rette, at det store Landbrugs Repræsentanter ikke alene har klaget paa egne Vegne, men ogsaa ganske uberettiget har klaget paa det mindre Landbrugs Vegne, hvis egne Repræsentanter har erklæret sig tilfredse.

Hvad de omgaaende Bevægelser angaar — jeg tænker her paa de mange Anstregelser, der udfoldes for at komme udenom de Bestemmelser, som er givne ved de Anordninger, Ministeriet har udstedt — vil jeg henstille til Regeringen, at man med mere fast Haand tager fat paa dem, som søger at komme udenom disse Bestemmelser. Naar der er truffet Foranstaltninger til at skaffe rimelige Priser paa de forskellige Livsfornødenheder, mener jeg, der burde tages med fast Haand paa dem, der søger at komme udenom. Det er naturligvis en meget vanskelig Opgave, det er ikke altid let at ramme de vedkommende, thi det er næsten ikke muligt at give en Lovbestem-